RAPPORTAGE

Periodieke beoordeling natuurgras sportvelden september 2021

GEMEENTE GEERTRUIDENBERG

Opdrachtgever	:	Gemeente Geertruidenberg Postbus 10001 4940 GA Raamsdonkveer
Contactpersoon	:	de heer J. Besems
Datum	:	23 september 2021
Projectnummer	:	200801528
Contactpersoon	:	de heer R. van den Brink

23-09-2021
ir. E.C. van Swinderen

INHOUDSOPGAVE:

1. INLEIDING 1
2. AANDACHTSPUNTEN PER SPORTPARK 2
2.1 Algemene aandachtspunten en zelfwerkzaamheid verenigingen 2
2.2 Sportpark Raamsdonksveer 4
2.3 Sportpark Raamsdonk 8
2.4 Sportpark Geertruidenberg 10

1. INLEIDING

De gemeente Geertruidenberg participeert in het project ‘’Kwaliteitszorg Sportvelden”. Hiertoe worden 14 natuurgras sportvelden éénmaal per drie jaar bezocht*. Van elk natuurgras sportveld wordt dan monstermateriaal van de toplaag verzameld en wordt er een bemestingsmaatadvies per veld verstrekt. Van dit bezoek zijn de bevindingen en de adviezen uitgebreid gerapporteerd.
De rapportage hiervan is verstrekt in 2020. In de jaren 2021 en 2022 zal per jaar een bezoek plaatsvinden (quick scan). Van de bezoeken in 2021 en 2022 wordt een korte rapportage met aandachtpunten opgesteld.

** Nb. In 2020 zijn in verband met de recente aanleg van het hybrideveld in Geertruidenberg bij FC Right-Oh 13 natuurgras sportvelden bezocht*

Deze rapportage bevat aandachtspunten van het bezoek op 14 september 2021 aan de sportvelden en kan worden ingevoegd bij de rapportages / map betreffende het project “Kwaliteitszorg Sportvelden”.

Door de heer R. van den Brink van Kiwa ISA Sport is de “quick scan” op de velden uitgevoerd. Bij de rondgang op de velden was de heer J. Besems namens de gemeente Geertruidenberg aanwezig. Tijdens de rondgang is het uitgevoerde onderhoud (grotendeels uitgevoerd door VGR te Almkerk) en diverse aandachtspunten / onderhoudsmaatregelen al besproken waarbij de inbreng en uitleg vanuit de gemeente als zeer nuttig en plezierig is ervaren.

De weken voor de opnames zijn vrij droog bij normale temperaturen voor de tijd van het jaar verlopen.

NB. Het beoordelen van de kwaliteit van de losse (oefen)doelen maakt geen onderdeel uit van deze beoordeling / quick scan.

2. AANDACHTSPUNTEN PER SPORTPARK

2.1 Algemene aandachtspunten en zelfwerkzaamheid verenigingen

Bij de rondgang op de meeste natuurgras sportvelden is er een vrij onrustig maaibeeld aangetroffen met vooral bij de doelmonden, doelpalen en bij de hekwerken erg lang gras. Het is wenselijk dat de gemeente samen met de aannemer de (kooi)maaihoogte (afstelling), rijsnelheid en wisselende rijrichtingen controleerd en deze zonodig laat aanpassen om zo een kwalitatief, goede en nette grasmat te realiseren. Het meermaals bijmaaien is gewenst om ook in de doelmonden een uniforme grasmat te verkrijgen.

Op de meeste velden zijn (veelal een geringe hoeveelheid) onkruiden aangetroffen. Het algemene beleid in Nederland is om zeer terughoudend te zijn met het gebruik van chemische middelen om onkruiden op sportvelden te bestrijden. Op termijn is de verwachting dat het gebruik van chemische middelen om onkruiden te bestrijden vrijwel geheel niet meer toegestaan zal zijn ("Green Deal Sportvelden" / geen chemische gewasbeschermingsmiddelen meer na 2022 (bron; www.onkruidvergaat.nl). Met name voor de natuurgras sportvelden geldt uiteraard dat een alternatief moet worden gezocht voor chemische onkruidbestrijding. Het belangrijkste hierbij is dat de natuurgras sportvelden een gesloten grasmat blijven houden. (Mechanische) bewerkingen als intensief doorzaaien in voor- en naseizoen en het intensief en meermaals verticuteren en wiedeggen dragen hier aan bij. Een keer vaker doorzaaien zou ons advies hierbij zijn. Bij een zeer forse onkruidgroei kan worden overwogen om bij het groot onderhoud de fieldtopmaker in te zetten. Geadviseerd word om voor deze (extra) bewerkingen extra budget te reserveren.

Nb. Staatsecretaris van Veldhoven geeft aan dat de wetgeving zal uitgaan van een "nee, tenzij" principe. Elke terreinbeheerder beheert vanaf het beheerseizoen 2020 zonder gewasbeschermingsmiddelen. Voor specifieke problemen in specifieke situaties gelden tijdelijke uitzonderingen op het verbod (Integrated Pest Management / IPM). Voor die problemen moet binnen twee jaar een structurele oplossing worden toegepast, daarna vervallen de uitzonderingen. Een terreinbeheerder zal goed moeten onderbouwen waarom van de uitzondering gebruik moet worden gemaakt.

In ieder geval moet het gebruik worden bijgehouden (logboek!) en moet een afbouwplan worden opgesteld: welke 'niet-chemische' maatregelen (zoals wiedeggen, snijden , verticuteren, extra doorzaaien) en methoden zijn toegepast, waarom werkten ze niet voldoende en hoe worden de problemen zo snel mogelijk opgelost? Hoe dat onderbouwd moet worden, is nu nog niet helemaal duidelijk. Op de site www.onkruidvergaat.nl staan de laatste ontwikkelingen en handreikingen. Daarnaast heeft het ministerie van Verkeer en Waterstaat de "Handreiking pesticidenvrij sportgrasbeheer" laten maken, deze is als Pdf gratis te downloaden via www.greendealsportvelden.nl (via website BSNC).

Het is wenselijk om speelschade aan de grasmat (na een speelweekeinde of training) zo spoedig mogelijk te herstellen. Geadviseerd wordt om bij het herstel gebruik te maken van een riek of schop waarmee putjes kunnen worden opgelicht, waarna de grasmat vlak kan worden aangetrapt.

Het is wenselijk dat de gemeente Geertruidenberg duidelijke afspraken met de verenigingen maakt over de uit te voeren zelfwerkzaamheden en tijdstippen van uitvoer. De volgende (zelf)werkzaamheden worden geadviseerd om de natuurgras sportvelden wedstrijd- en/of trainingswaardig te houden en het onderhoud verder te vereenvoudigen;

- Indien het groot onderhoud is uitgevoerd op de velden dienen deze niet meer bespeeld te worden om zodoende schade aan de jonge (zich nog te ontwikkelen) grasmat te voorkomen. Het in depot zetten van de vaste en losse doelen tot ingebruikname / vrijgeven van het veld verkleint de kans op bespeling in de kwetsbare doelgebieden;
- Het is wenselijk om losse (oefen)doelen na gebruik buiten het veld (in depot) te plaatsen en de maaibeugels van de vaste doelen na de wedstrijddag of trainingsactiviteiten omhoog vast te zetten. Dit vereenvoudigt het onderhoud en geeft de velden op den duur een nettere uitstraling;
- Met klem word geadviseerd om het inbranden en/of doodspuiten van de grasmat ter plaatse van de belijning achterwege te laten om zodoende de velden vlak en uniform te houden en de kans op blessures bij spelers tot een minimum te beperken. Overwogen kan worden om het belijnen te vereenvoudigen door het aanbrengen van markeerpluimpjes. Dit vereenvoudigt het (groot)onderhoud en geeft de velden op den duur een nettere en uniformere uitstraling;
- Op diverse plekken zijn in de randen brandnetels en/of bramen aangetroffen. Het is wenselijk dat ook de moeilijk bereikbare stroken regelmatig worden bijgemaaid om zo de kans op blessures bij (jonge) gebruikers tot een minimum te beperken.

2.2 Sportpark Raamsdonksveer

Op het sportpark van Raamsdonksveer bij RFC zijn negen natuurgras voetbalvelden (waaronder twee Grassmaster WeTra voetbalvelden) bezocht.

Voor algemene aandachtspunten en (zelf)werkzaamheden voor deze velden word verwezen naar paragraaf 2.1.

De onkruiddruk is sterk verminderd sinds de vorige opname in 2020. De grasbezetting van de traditionele natuurgras voetbalvelden is veelal redelijk tot goed bevonden.

Op diverse velden zijn nog losse (oefen)doelen aangetroffen (zie foto 1). Hierdoor kunnen de velden niet in zijn geheel worden gemaaid. Het is wenselijk om losse (oefen)doelen na gebruik buiten het veld (in depot) te plaatsen en de maaibeugels van de vaste doelen na de wedstrijddag of trainingsactiviteiten omhoog vast te zetten. Dit vereenvoudigt het onderhoud en geeft de velden op den duur een nettere uitstraling.

Foto 1

Foto 2

Op meerdere natuurgrasvelden bij RFC is er een onrustig maaibeeld aangetroffen met vooral bij de doelmonden, doelpalen (zie foto 2) en bij de hekwerken erg lang gras. Het is wenselijk dat de gemeente samen met de aannemer de (kooi)maaihoogte (afstelling), rijsnelheid en wisselende rijrichtingen controleert en deze zonodig laat aanpassen om zo een kwalitatief, goede en nette grasmat te realiseren. Het meermaals bijmaaien is gewenst om ook in de doelmonden een uniforme grasmat te verkrijgen.

De vlakheid (macrorelief) van de meeste velden is goed bevonden. Bij veld vier is een laagte aangetroffen in de doelmond. Geadviseerd word om dit bij het volgende groot onderhoud te herstellen.

Grassmaster WeTravelden 1 en 5

Beide, met kunstgras vezels geinjecteerde vezels zijn nog onvoldoende uniform. Ter plaatse van de aanwezige zandsleufjes is onvoldoende grasbezetting en is de top enigszins instabiel / oneffen / hobbelig. Wel is zichtbaar dat de kwaliteit van de velden gering verbeterd is.
Het blijft wenselijk om de aanbevelingen uit 2020 uit te proberen en afhankelijk van de resultaten rekening te houden met een versnelde afschrijving van de toplaag. Bij een eventuele toplaagrenovatie / aanpassing kan de (gezeefde) grond (vrij van kunstgrasvezels) onder voorwaarden hergebruikt worden.

Veld 2

Op het veld is an de oostzijde nog enige “oude” mollenschade (instabiele ritten) waargenomen. Geadviseerd wordt om de mollenschade afdoende te herstellen, de mollenactiviteit verder te beperken en direct in te grijpen bij enige activiteit. Bij gebruik van het veld dienen vooraf de instabiele ritten en molshopen hersteld te worden, om zodoende de kans op blessures aan spelers en gebruikers tot een minimum te beperken.

Veld 3 en veld 4

Het hoofdveld (veld 3) is na de aanleg / realisatie van de nieuwe voetbalkantine weer volledig in gebruik genomen.

Bij de bevestiging van de reclameborden zijn aan de veldzijde uitstekende bouten aangetroffen (zie foto 3). Reglementair is dit niet toegestaan en geadviseerd word om dit te herstellen.

Bij beide velden zijn in de uiterste uitlopen (deels) nieuwe opsluitbanden en betontegels aangebracht. De overgang van de opsluitbanden naar de betontegels is drempelvormig (zie foto 4). Reglementair is dit niet toegestaan en dient de gehele uitloop (van 4.00 m. breedte) zonder oneffenheden / drempels te zijn. Ondanks dat deze drempels in de uiterste uitlopen zitten word geadviseerd om dit aan te passen.
Nb. de laatste 0.50 m. van de uitlopen mogen worden uitgevoerd in een verhardingsmateriaal, waarbij de vlakheid van het veld gewaarborgd moet blijven (geen drempelvormige overgang).

Foto 3

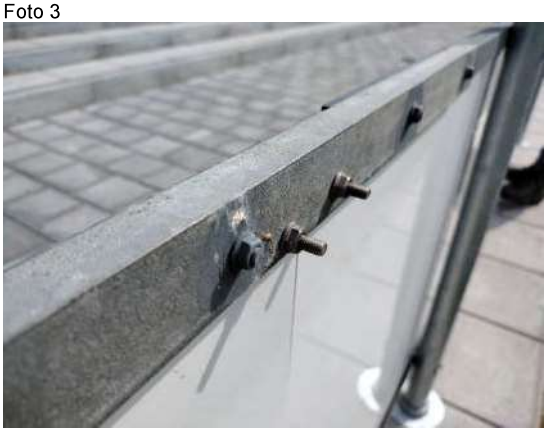

Foto 4

Veld 6
Bij de trainingshoek is nog enige viltvorming in de top aangetroffen. Het is wenselijk om het veld 1 x extra te verticuteren of meermaals te bewerken met de wiedeg of bewerking met de Amazone (o.i.d.).

Velden 8, 9 en 10
De drie, ten zuiden van de Eendrachtsweg gelegen voetbalvelden worden voornamelijk voor trainingen ingezet.

Bij de stroken tegen het hekwerk van de velden 8 en 9 zijn de brandnetels grotendeels weggemaaid. Herhalingen blijven hier gewenst.

De bovenlaag van veld 8 is nog enigszins gelaagd / compact bevonden. Geadviseerd word om vooralsnog jaarlijks bij het groot onderhoud het veld te behandelen met een recyclingdresser of vertidrain met holle pen om zo de structuur te verbeteren. De uitkomende grond kan hierbij gebruikt worden om de vlakheid verder te optimaliseren.

Op de velden 9 en 10 zijn nog veel dotten oud grasmaaisel aangetroffen (zie foto 5). Om de kwaliteit van de grasmat te behouden is het wenselijk dat grasdotten na het maaien uiteen worden geslagen of dat het teveel aan grasresten word opgeveegd.

Foto 5

In de westelijke zijstrook van veld 9 is enige mollenactiviteit waargenomen. Geadviseerd wordt om de mollenschade te herstellen, de mollenactiviteit verder te beperken en direct in te grijpen bij enige activiteit. Bij gebruik van de velden dienen vooraf de instabiele ritten en molshopen hersteld te worden, om zodoende de kans op blessures aan spelers en gebruikers tot een minimum te beperken.

Het blijft wenselijk om de trainingsactiviteiten op deze drie velden goed te spreiden. Hierdoor vindt een uniforme beschadiging van de grasmat plaats, waardoor het onderhoud eenvoudiger wordt. Geadviseerd wordt om de trainingsvelden al medio/eind april door te zaaien, zodat de periode van herstel kan worden verlengd. Er kan dan getraind worden op (de zijstroken van) de wedstrijdvelden. Dit kan ook in het begin van het seizoen. Uiteraard is het hierbij van belang dat de natuurgras wedstrijdvelden op dat moment in een goede conditie zijn.

Voor het overige wordt verwezen naar de rapportage van 2020 betreffende het project “Kwaliteitszorg Sportvelden”.

2.3 Sportpark Raamsdonk

Op het sportpark van Raamsdonk bij VV Raamsdonk zijn drie natuurgras voetbalvelden bezocht.

Voor algemene aandachtspunten en (zelf)werkzaamheden voor deze velden word verwezen naar paragraaf 2.1.

De velden liggen er redelijk verzorgd bij. De bovenlaag van de drie velden is goed bevonden.

De grasmat is veelal redelijk tot goed gesloten. De vlakheid van de drie velden is behoudens enige speelschade (zie foto 6) goed bevonden. Regelmatig herstel is gewenst.

Vooral op de velden 14 en 16 is een geringe (tot matige) aanwezigheid van weegbree en enige paardenbloemen aangetroffen. Bij veld 14 is ook een geringe hoeveelheid hanenpoot aangetroffen.

Foto 6

Foto 7

Voor het tegengaan van de onkruiddruk (zonder toepassing van chemische onkruidbestruiding) is het belangrijkste dat de natuurgras sportvelden een gesloten grasmat blijven houden. (Mechanische) bewerkingen als intensief doorzaaien in voor- en naseizoen en het intensief en meermaals verticuteren en wiedeggen dragen hier aan bij. Een keer vaker doorzaaien zou ons advies hierbij zijn. Bij een zeer forse onkruidgroei kan worden overwogen om bij het groot onderhoud de fieldtopmaker in te zetten. Geadviseerd word om voor deze (extra) bewerkingen extra budget te reserveren.
Nb. Het is mogelijk dat na voldoende beheersmaatregelen en onderhoudsbewerkingen op de velden, het terugdringen van de onkruiddruk onvoldoende resultaat geeft, waardoor de velden niet meer wedstrijd- en of trainingswaardig zijn. Als hierdoor de kans op blessures bij gebruikers onaanvaardbaar hoog word is het wenselijk om (pleksgewijs) met toelaatbare middelen onkruiden chemisch te (laten) bestrijden.*
** Toegestane chemische bestrijding bij aanwezigheid van weegbree, ereprijs, paardenbloem, madelief, klaver en varkensgras.*

Voor de paardenbloemen in het veld geld dat door de aanwezige forse penwortels deze niet eenvoudig met cultuurtechnische bewerkingen te bestrijden zijn. Er kan worden overwogen om (met behulp van vrijwilligers van de voetbalvereniging) enkele weken voor het groot onderhoud deze (groten)deels handmatig diep uit te steken om zo de onkruiddruk met paardenbloem te beperken. Herhalingen kunnen hierbij gewenst zijn.

Veld 14

Vooral op het wedstrijdveld 14 zijn nog veel dotten oud grasmaaisel aangetroffen (zie foto 7) en hoog gras bij de doelmonden en doelpalen. Om de kwaliteit van de grasmat te behouden is het wenselijk dat grasdotten na het maaien uiteen worden geslagen of dat het teveel aan grasresten word opgeveegd. Het meermaals bijmaaien is gewenst om ook in de doelmonden een uniforme grasmat te verkrijgen.

Voor het overige wordt verwezen naar de rapportage van 2020 betreffende het project “Kwaliteitszorg Sportvelden”.

2.4 Sportpark Geertruidenberg

Op het sportpark van Geertruidenberg bij FC Right-Oh is een traditioneel natuurgras voetbalveld en het in 2020 aangelegde WeTra Hybride voetbalveld (type Hybridgrass) bezocht.

Voor algemene aandachtspunten en (zelf)werkzaamheden voor deze velden word verwezen naar paragraaf 2.1.

Veld 17
Bij het bezoek is de kwaliteit van het traditionele natuurgras wedstrijd voetbalveld beoordeeld als matig.

De bovenlaag is erg droog en vrij compact bevonden met enige viltvorming in de top. In de doelmonden zijn nog laagten aangetroffen. Het maaibeeld is erg onrustig met vooral bij de doelmonden en doelpalen te lang gras.

Voor een voldoende wedstrijdwaardig veld is het noodzakelijk dat het wekelijks en groot onderhoud op dit veld verbeterd. Het is wenselijk dat de gemeente samen met de aannemer de frequentie van de beregeningsgiften, de (kooi)maaihoogte (afstelling), rijsnelheid en wisselende rijrichtingen controleert en deze zonodig laat aanpassen om zo een kwalitatief, goede, uniforme en nette grasmat te realiseren. Het meermaals bijmaaien is gewenst om ook in de doelmonden een uniforme grasmat te verkrijgen.

Veld 18
De kwaliteit van het WeTra Hybride voetbalveld (type Hybridgrass) is in 2020 tijdens de aanleg en bij de eindoplevering separaat door Kiwa ISA Sport gecontroleerd en gerapporteerd. Bij deze opnames is er een goed bewerkte en verschraalde bovenlaag met een laagdikte van circa 0.20 m aangetroffen bestaande uit visueel matig humeus, zwak lemig, matig grof zand. Hieronder is de bestaande grondslag met een visueel vergelijkbare samenstelling aangetroffen.

In de bovenlaag is topdrainage (zandgevulde sleufjes van circa 20 mm), HOH circa 0.25 m aangebracht. De met zand gevulde sleufjes maken hierbij goed contact met de aanwezige zandgevulde drainsleuven.

De bovenlaag is voorzien van een kunststof mat, bestaande uit kunststof vezels in een half-open rug, voor het stabiliseren van het aangebrachte toplaag. De kunstgras vezels zijn bij deze rondgang nog voldoende zichtbaar (circa 20-25 mm boven de “infill” van schrale grond). De grasmat is verder goed gesloten en goed vlak / stabiel bevonden.

Het veld is bij de aanleg voorzien van een nieuw samengesteld drainagesysteem en een automatisch beregeningssysteem (pop-up sproeiers).

In de zuidoosthoek van het veld (voornamelijk in de uitloop) is een nattere bovenlaag aangetroffen. Geadviseerd word om deze plek in het najaar nog minimaal 1 x extra te bewerken met de vertidrain met dunne pennen (licht wrikkend) om zo de waterhuishouding te verbeteren.

Bij de opname stonden de losse (oefen)doelen netjes buiten het veld in depot (zie foto 8). Deze zelfwerkzaamheid van de vereniging kan worden gecontinueerd en vereenvoudigd zo het onderhoud.

Foto 8

Voor het overige wordt verwezen naar de rapportage van 2020 betreffende het project “Kwaliteitszorg Sportvelden”.

Kiwa ISA Sport B.V.

S. van der Holst
Unit Manager